

3536812 SHPE/D : สาขาวิชา : ประชากรศึกษา ; ศษ.ด. (ประชากรศึกษา)

ศัพท์สำคัญ : ความคาดหวัง/การศึกษา/โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเส้น/ลิสเรล.

พ.ศ.อ.ทวีชัย วิริยะ โกลศ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 1 (FACTORS AFFECTING EDUCATIONAL EXPECTATION
OF THE MATHAYOMSUKSA 3 STUDENTS IN EDUCATION REGION 1). คณะกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์: ร.ศ. ดลอง บุญญานันต์, Ph.D., ร.ศ.ศิริชัย ชินะสังกูร, Ph.D., วิเชียร เกตุสิงห์,
Ph.D., ชอบ ลีซอ, Ph.D. 227 หน้า ISBN 974-589-116-9

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังทางการศึกษา
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 1 โดยเป็นการศึกษารูปแบบโครงสร้างความ
สัมพันธ์เชิงเส้น (structural relation models) ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความคาดหวังทางการศึกษา ซึ่ง
โครงสร้างประกอบด้วย ปัจจัยภูมิหลังของครอบครัวและบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อม และปัจจัย
ผลสัมฤทธิ์ส่วนบุคคล ประชากรที่ศึกษาคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,356 คน เขต
การศึกษา 1 ซึ่งได้มาจากการสุ่มความถี่การสุ่มแบบหลายชั้นภูมิ (multi - stage random sampling)
การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้เครื่องมือแบบสอบถาม เพื่อวัดตัวแปรที่สังเกตได้ (manifest variables)
จำนวน 21 ตัว เทคนิคที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ลิสเรล (LISREL)

ผลการวิจัยพบว่า (1) รูปแบบการวัดตัวแปรแฝงภายนอกและตัวแปรแฝงภายใน
ภายหลังจากปรับรูปแบบแล้วมีความสอดคล้องกลมกลืน (fit) กับข้อมูลเชิงประจักษ์สูงมาก (2) รูป
แบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นตามสมมุติฐาน เป็นรูปแบบที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
สูงมาก (3) ปัจจัยภูมิหลังของครอบครัวและบุคคลส่งผลต่อความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียน
โดยทางอ้อม ผ่านปัจจัยผลสัมฤทธิ์ส่วนบุคคล (4) ปัจจัยสภาพแวดล้อมไม่ส่งผลต่อความคาดหวัง
ทางการศึกษาของนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม (5) ปัจจัยผลสัมฤทธิ์ส่วนบุคคลส่งผลทางตรงต่อ
ความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียน และไม่มีความสัมพันธ์ในลักษณะเชิงเหตุและผลซึ่งกัน
และกัน (reciprocal causation) กับความคาดหวังทางการศึกษาของนักเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้ (1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ควรสนับสนุน
พัฒนาสถาบันครอบครัวให้แข็งแกร่ง (2) ข้อเสนอแนะเชิงเทคนิควิธีการวิจัย จากผลการวิจัยพบว่า
เทคนิค ลิสเรล (LISREL) สามารถนำมาใช้ในการศึกษารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างแบบนอน
รีเคอร์ซีฟ (non - recursive) และสามารถนำมาศึกษาในเรื่องความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (construct
validity) ได้ดี (3) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต ควรศึกษาเรื่องนี้อีกครั้งโดยใช้เทคนิคหุ
ระดับ (multi - level analysis) เพื่อเปรียบเทียบผลกันและควรมีการปรับปรุงปัจจัยและดัชนีบางตัว
ให้เหมาะสมต่อไป